

Juvelerare W. A. Bolin

Etablerad 1791 i S:t Petersburg, Hovjuvelerare till fyra ryska tsarer och tre svenska kungar finns nu på Sturegatan 6 i Stockholm.

År 1831 i april blåste en fruktansvärd storm över Engelska kanalen. Bland de skepp som förläste i stormen fanns den svenske sjökaptenen Jonas Wilhelm Bolins handelsfartyg. Kapten Bolin och hela hans besättning inkluderande en av hans söner, drunknade.

I Stockholm på den Bolinska gården, Wollmar Yxkullsgatan på söder fanns änkan Bolin och elva barn. Av familjens förmögenhet fanns ingenting kvar. En av sönerna, Carl Edvard, var utbildad bokhållare men saknade nu medel att börja en firma. För att skaffa sig sin försörjning flyttade han till S:t Petersburg i Ryssland, en vanlig väg för ungdomar som inte fann arbete i Sverige på den tiden.

I den snabbt växande staden S:t Petersburg träffade den stilige Carl Edvard Bolin en söt flicka, Ernestina Catherine Roempler. Hon var dotter till en inflyttad tysk juvelerare, som etablerat sin firma i S:t Petersburg år 1791, och blivit hovjuvelerare till tsaren. Några år innan Carl Edvard mötte dottern och gifte sig med henne hade hovjuvelerare Roempler avlidit, men firman fanns kvar i familjen.

Carl Edvard blev genast delägare och tog hand om verksamheten, trots att han helt saknade erfarenhet av juveleraryrket. Men han var energisk, hade både visioner och charm – och firman blomstrade under hans ledning. Han tog sin lillebror Henrik Conrad till S:t Petersburg och lät honom arbeta i firman.

Snart blev Carl Edvard Bolin av egen kompetens hovjuvelerare till tsaren. C E Bolin blev den mest framstående juvelerarfirman i S:t Petersburg, specialiserad på de stora, magnifika smyckena till hovet och de rika ryska familjerna. Ädelstenar av högsta kvalitet och det mest utsökta hantverk kännetecknade Bolins juveler.

Yngre brodern Henrik Conrad trivdes bra med juveleraryrket. Det bestämdes att firman skulle utvidgas och år 1850 flyttade Henrik Conrad till Moskva för att starta en självständig filial där, tillsammans med en engelsman. Den nya Bolinfirman satsade på silververor som tillverkades i egna verkstäder i Moskva. Men man hade också eleganta smycken som ofta kom från broderns firma i S:t Petersburg.

Det gick strålande bra också för Moskva-firman. När Henrik Conrad dog övergick firman till hans son Wilhelm, som på ryskt sätt hade tillnamnet Henriks son, vilket på ryska blir Andrejevitj - W.A. Bolin, som firman heter än i dag.

Wilhelm Andrejevitj var den första av Bolinarna som från början utbildades till juvelerare. Han hade stora talanger för yrket och ett glödande intresse som gjorde hans verksamhet känd och berömd utanför Ryssland. Också Wilhelm Andrejevitj blev utnämnd till hovjuvelerare. År 1912 öppnade han en sommarbutik i Bad Homburg nära Wiesbaden i Tyskland, där tsarfamiljen höll

Juvelerare W. A. Bolin

till på sommaren med hela sitt stora hov. Det var ju trevligt för dem att kunna köpa smycken och silver också under sommarlovet!

Första världskriget bröt ut år 1914. Medborgarna i de krigförande länderna fick inte resa ut. Men Wilhelm Andrejevitj Bolin var både rysk och svensk medborgare och kunde med sitt svenska pass föra över det mesta från butiken i Bad Homburg till det säkra Sverige. Han placerade juveler och silver i Stockholm Enskilda Banks valv i Gamla stan, och mötte bankens K. A. Wallenberg som föreslog att W.A. Bolin skulle öppna en butik i bankens nybygge på Kungsträdgårdsgatan.

Så blev det också efter visst motstånd från Wilhelm Andrejevitj som tyckte att han hade tillräckligt med sin ryska verksamhet. Den räknade han med att fortsätta utveckla när kriget väl var slut. Men den flotta juvelsalongen på Kungsträdsgatan invigdes år 1916 av kung Gustav V och blev en omedelbar succé.

Året därpå, 1917, utbröt ryska revolutionen. Varenda kopek av Wilhelm Andrejevitjs stora egendomar, förmögenhet, juveler och silvervaror togs i beslag och försvann ur hans ägo.

Det var en enastående tur att W.A. Bolin hade sin butik i Stockholm. Därmed kunde firman fortleva och stanna i samma familj, vilket den gjort sedan sin första ryska tid – grundad av hovjuveleraren Roempler – i över 200 år. Nu är det sjätte generationen som äger firman: hovjuveleraren Christian Bolin och hans syster Anita Bolin.

Genom sina åtta decennier i Stockholm har W.A. Bolin blivit en institution i sin bransch. När dåvarande prinsessan Ingrid gifte sig år 1935 med Danmarks kronprins, sedermera kung Frederik, var det W. A. Bolin som utförde svenska folkets storslagna och mycket omtalade bröllopspresent i form av en bordsuppsats av omkring 70 kilo silver med skålar, ljusstakar och en två meter lång bricka.

Bolinkedjan, handsmidd och karakteristisk med ett både lätt och stramt formspråk, är välkänd, liksom W.A.Bolins eleganta och gedigna matsilver som på nytt tillverkas i Sverige. En ny storsuccé är de graciösa emaljäggen, många i avancerad svensk design och en ny satsning. Därtill de vackraste smycken från några hundralappar till miljoner kronor. Sturegatan 6 är adressen och där finns ännu delar kvar av den inredning som Wilhelm Andrejevitj Bolin lät göra till sin juvelsalong i Stockholm år 1916.

Magdalena Ribbing, Stockholm 1999.

Källa: www.bolin.se